

Mormântul lui Ceaușescu

Ramon Solsona

Casa și Nicușor aveau o înțelegere: dacă tu rezști, rezist și eu; dacă tu mă salvezi, și eu te salvez. Ani de-a rândul, căsuța lui Nicușor și dictatorul au fost într-o luptă surdă, cine-o duce mai mult. Casa rezistase printr-o minune furiei devastatoare a lui Ceaușescu, care demolase cartiere întregi din București ca să construiască în locul lor mari bulevarde cu clădiri înalte, urâte, uniforme, ca niște șiruri de nișe mortuare. Pentru el însuși radica un mormânt faraonic clădit sus, într-o parte distrusă a Bucureștiului, căruia îi zicea pompos Casa Popurului. Doar să fi trecut dictatorul într-o zi pe strada lui Nicușor și să fi dat din mână ușor, gest pe care suita era obișnuită să-l interpreteze. Era un ordin care-nsemna: „Dărâmați casa!” Lui Nicușor îi era dragă casa în care se născuse și groaza de excavatoare îl făcea să trăiască tot timpul cu inima cât un purice. Se vedea îngroșând rândurile celor evacuați, oameni din toată țara rămași fără casă, fără cartier, fără sat. Anii treceau, casa rezista cu greu. Nicușor fusese expropriat și locuia doar într-o parte a ei, ca simplu chiriaș. Restul îi fusese luat și dat unor favorizați ai regimului. Nicușor lupta cu nesomnul citind și scriind versuri pline de teamă și de speranță în caiete care se-adunau prin unghere și holuri, amestecate cu teancurile de cărți procurate păcălind cenzura. Nicușor scria noaptea, însoțit de ronțăitul câtorva cari harnici și de cursele moliilor printre teancurile de cărți. Când a izbucnit revolta populară, Ceaușescu a fugit ca un șobolan, a fost prins ca un șobolan și lichidat ca un șobolan. Casa a răsuflat ușurată, dar Nicușor tot nu putea să doarmă. Recuperarea casei, a întregii lui case, a devenit un coșmar, o golgotă birocratică, perpetuare, de-a lungul anilor, a arbitrarului dictatorului. O dată, târziu în noapte, după o zi de demersuri absurde și bacșișuri zadarnice, Nicușor a apucat la-ntâmplare un caiet dintre cele mai vechi și, deschizându-l, a dat de-o molie, încerca să fugă cu mișcări spasmodice și nehotărâte. Fără să aibă habar că-n insectă era încarnat Ceaușescu, Nicușor a-nchis brusc caietul. Apoi a contemplat îndelung pata cenușie care-a rămas imprimată și-a scris următoarele versuri:

*Am lăsat azi
între versurile mele
un minuscul
neînsamnat
cadavru de-argint.*

A pus caietul la loc, a citit o vreme și s-a dus la culcare, învins de-un somn tihnit, cum nu mai dormise din vremea în care, soldat fiind, trebuia să se refacă după o zi dublă de militar și mână de lucru gratuită. A dormit douăzeci și două de zile și douăzeci și două de nopți, la capătul cărora s-a trezit proaspăt ca o floare.

SOLSONA, Ramon. *Cimitir de buzunar [Cementiri de butxaca]*. Bucarest: Meronia, 2006
Traduit per Lavinia Coman